

המעבדה האנדוקרינית

טלפון: 03-530-2801 פקס: 03-530-5204
אימייל: endo.lab@sheba.health.gov.il

21/08/2024

תפוצת רופאים ומעבדות

דף מידע לבדיקה חדשה: Pro-gastrin-releasing peptide

תיאור הבדיקה:

המעבדה האנדוקרינית, מציעה את בדיקת Pro-gastrin-releasing peptide (Pro-GRP).

Pro-GRP הוא ה-precursor לפפטיד הנוירואנדוקריני gastrin-releasing peptide, היכול לשמש כסמן לממאירויות נוירואנדוקריניות של הריאה (Miyake et al. Cancer Research 1994) ונמצא לאחרונה כיעיל יותר מסמנים המקובלים כיום לגידולים נוירואנדוקרינים ממויינים (Nisman et al. J Thoracic Surgery 2023).

גידולים נוירואנדוקריניים של הריאה מייצגים כ-2.5% מגידולי הריאה, והם נחלקים לגידולים בהתמיינות גבוהה (typical and atypical carcinoids) וגידולים אגרסיביים יותר (large- and small-cell neuroendocrine carcinoma). Pro-GRP נמצא כסמן רגיש בגידולי תאים קטנים הידועים כאגרסיביים ולכן, במטופלים. ות אלו יש צורך במעקב תכוף יותר (Korse et al Eur J Cancer 2012 & Nisman et al. Bri J Cancer 2016); שימוש במרקר מדויק יכול להפחית הדמיות חוזרות ועשוי לזהות הישנות בשלב מוקדם.

מעבר לגידולי ריאה, Pro-GRP יכול להיות סמן סרטן משלים בגידולים נוספים, ביניהם סרטן מדולרי של בלוטת התריס (Giovanella et al. Clin Chem Lab Med 2021), ואנדוקרצינומה של האנדומטריום (Kiseli et al. Gynecol Obstet Invest 2018).

דגימות:

הבדיקה מתבצעת בפלזמה.

לביצוע הבדיקה יש למלא מבחנת EDTA (פקק סגול) עד הקו המסומן על המבחנה ולהעביר למעבדה האנדוקרינית [בנין אנדוקרינולוגיה מטבוליזם וסוכרת, קומה 4, חדר 2 (חדר קבלת דגימות) או לטיל 52 עד 30 דקות ממועד הלקיחה].

גורמים מחוץ לבית החולים: יש להפריד את הפלזמה בצנטריפוגה מיד עם הלקיחה ולהקפיא. חשוב כי הדגימה תגיע קפואה למעבדה.

שיטת הבדיקה:

הבדיקה מבוצעת במכשיר Cobas e801 מתוצרת Roche diagnostics GmbH, בשיטת ECLIA (electrochemiluminescence immunoassay).

פרמטרים אנליטיים של הבדיקה (על פי הצהרת יצרן):

Measuring range	3-5000 pg/ml
Limit of blank	2 pg/ml
Limit of detection	3 pg/ml
Limit of Quantitation	9 pg/ml
Precision	1.8-5%
There is no high-dose hook effect at Pro-GRP concentrations up to 100000 pg/mL	

ערכי ייחוס:

ערכים לאוכלוסייה בריאה: 22.8-67.5 pg/ml

מידע נחוץ להזמנת הבדיקה:

הבדיקה אינה בסל ומבוצעת אמבולטורית תמורת התחייבות כספית או תשלום.
יש לצרף לדגימה, טופס הזמנה/הפנייה לבדיקה הכולל את פרטי הנבדק והתחייבות כספית/אישור תשלום (קוד התחייבות: 82941), תאריך דיגום ופרטי רופא מטפל לבירורים (אי-מייל וטלפון).

זמן למתן תשובה:

עד 12 ימי עבודה.

מגבלות השיטה:

אין לקחת דגימות ממטופלים הנוטלים ביוטין במינונים גבוהים (מעל 5 מ"ג ליום), העלול לגרום לתוצאה שגויה. במקרים אלו יש להמתין לדיגום המטופל, לפחות 8 שעות מנטילת מנת הביוטין האחרונה.

לחלק מהמטופלים שנחשפו לאנטיגנים של בעלי חיים, בין אם בסביבה ובין אם כחלק מהליכי טיפול או הדמיה (כגון, טיפול בנוגדנים חד-שבטיים ממקור עכברי, חשיפה לנוגדנים ממקור עכברי המשמשים בהדמיה, חשיפה למרכיבים חלבוניים בחיסונים), עשויים להיות במחזור הדם נוגדנים נגד בעלי חיים אלו. נוגדנים אלה עלולים להפריע לעיתים למרכיבי הערכה ולהוביל לתוצאה לא אמינה.

על הרופאים לפנות למעבדה בכל פעם שתוצאות הבדיקה אינן תואמות את התמונה הקלינית, כדי למנוע אבחנות שגויות וטיפולים מיותרים.